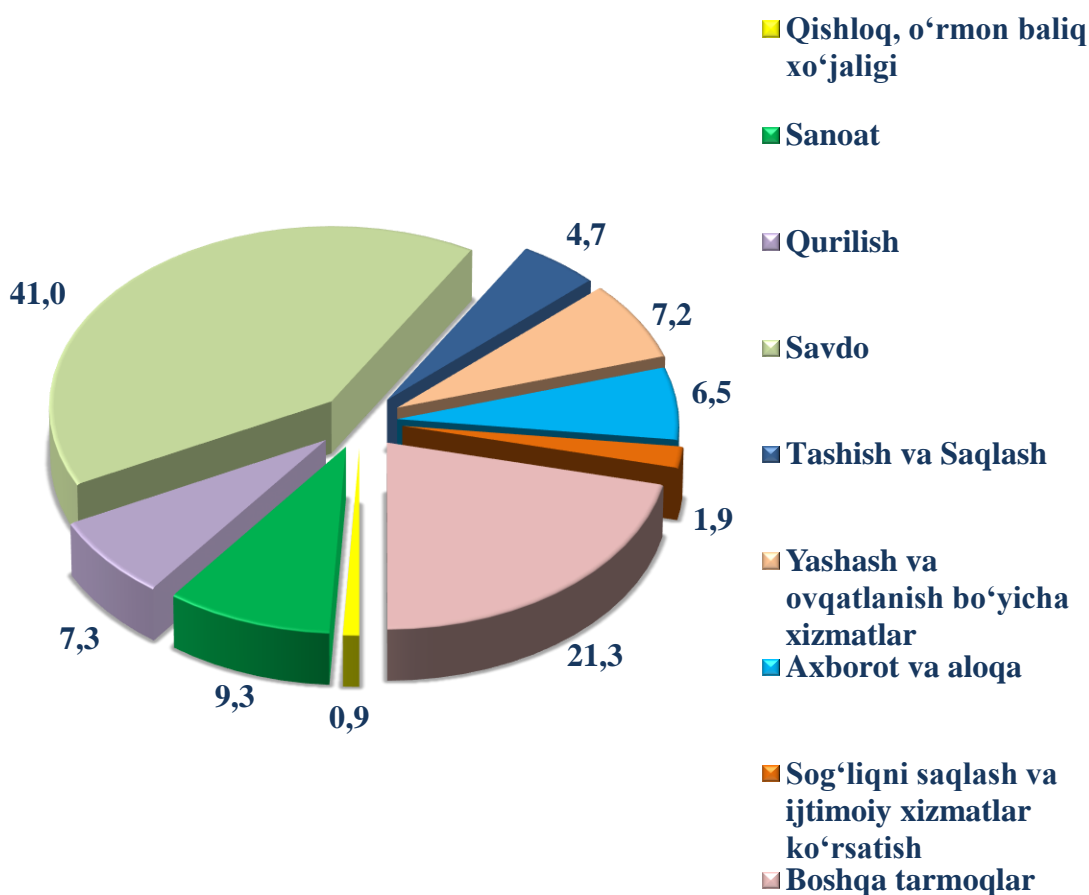

2023-yilning yanvar–mart oylarida 4 126 ta yangi kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) tashkil qilindi, bu o‘tgan yilning shu davriga nisbatan o‘shish sur‘ati 113,3 % ni tashkil qildi.

Eng ko‘p kichik korxona va mikrofirmalar savdo sohasida (jamiga nisbatan 41 %), sanoat tarmog‘ida (9,3 %), qurilish tarmog‘ida (7,3 %), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar tarmog‘ida (7,2 %), axborot va aloqada (6,5 %), tashish va saqlash (4,7 %), sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar (1,9 %), qishloq, o‘rmon, baliq xo‘jaligi (0,9 %) va boshqa tarmoqlar (21,3 %) tashkil etgan.

2023- yil yanvar-mart oylarida yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ulushi, foizda

2023- yilning yanvar–mart oylarida kichik tadbirkorlik sub’ektlari tomonidan:

– sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi 9276,7 mlrd.so‘mni (jami sanoat ishlab chiqarishining indeksi 38,5 %) ni tashkil qiladi;

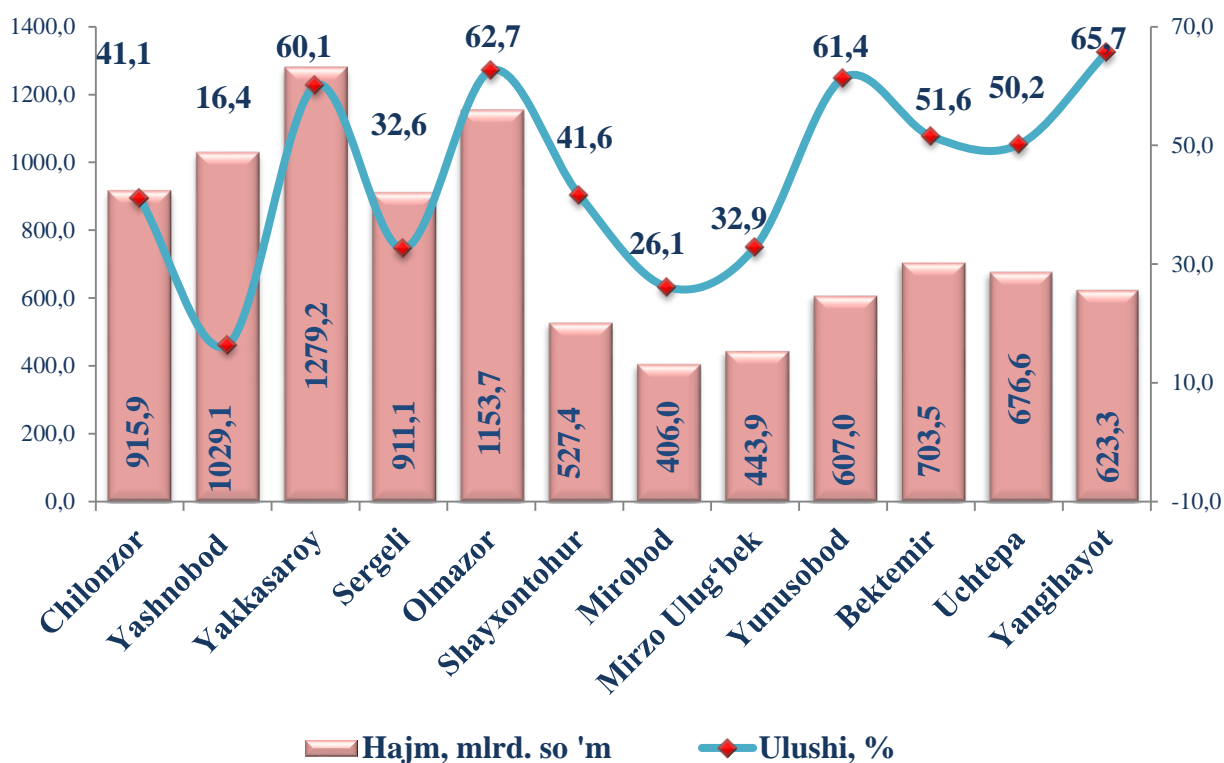
- investitsiyalar hajmi 5806,8 mlrd. so‘mlik (umumiy investitsiyalar hajmidagi ulushi 52,5 %) o‘zlashtirildi va 2022-yilning yanvar–martga nisbatan o‘sinh sur‘ati 117,4 % ni tashkil qildi;
- qurilish ishlari hajmi 5554,3 mlrd. so‘mlik (qurilish ishlari umumiy hajmidagi ulushi 81,2 %) va 2022-yilning yanvar–martga nisbatan o‘sinh sur‘ati 107,3 % ni tashkil qildi;
- xizmatlar hajmi 13160,6 mlrd. so‘mlik ko‘rsatilib (jami xizmatlar hajmidagi ulushi 36,0 %) 2022-yilning yanvar– martga nisbatan o‘sinh sur‘ati 125,9 % ni tashkil qildi;
- avtomobil transportida 24 027,34 ming tonna yuk tashilib (jami avtomobil transporti yuk tashishdagi ulushi 58,5 %) 2022 yilning yanvar – martga nisbatan o‘sinh sur‘ati 138,2 % tashkil qildi;
- avtomobil transportida 251 165,5 ming yo‘lovchi tashilib (umumiy yo‘lovchi tashishdagi ulushi 82,3%) 2022-yilning yanvar–martga nisbatan o‘sinh sur‘ati 105,1% ni tashkil qildi;
- savdo hajmi 9222.3 mlrd. so‘mlik chakana tovar aylanmasi shakllanib (umumiy chakana tovar aylanmasi hajmidagi ulushi 59,9 %) 2022-yilning yanvar– martga nisbatan o‘sinh sur‘ati 123,4 % ni tashkil qildi;
- tovarlar eksport hajmi 278,6 mln AQSh dollari (umumiy eksport hajmidagi ulushi 26,2 %) 2022-yilning yanvar– martga nisbatan o‘sinh sur‘ati 123 % ni tashkil qildi;

Kichik tadbirkorlikning asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlardagi ulushi (umumiy hajmiga nisbatan mlrd.so‘mda)

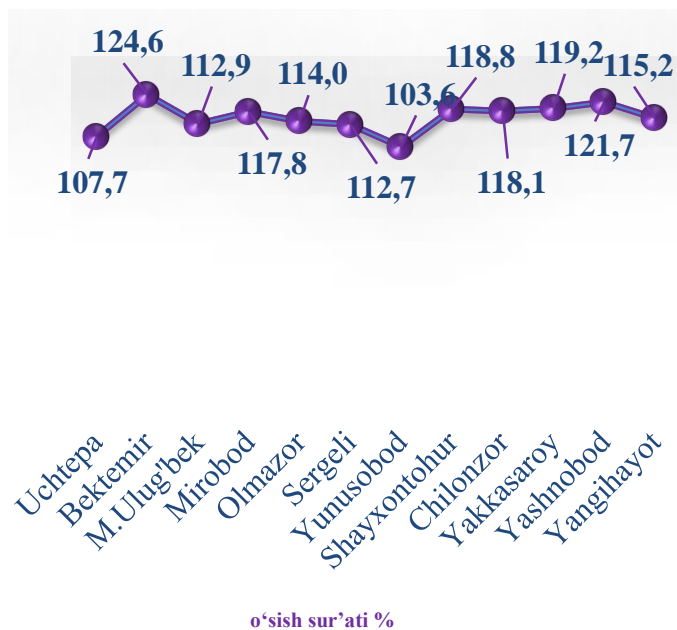
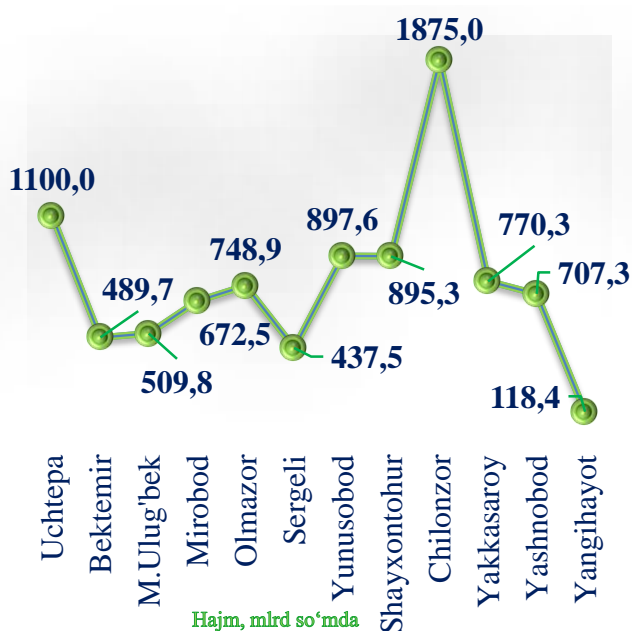
Tumanlar bo‘yicha eng yuqori sanoat mahsulotlarni ishlab chiqarish hajmi Yakkasaroy (1279,2 mlrd.so‘m), Olmazor (1153,7 mlrd.so‘m), Yashnobod (1029,1 mlrd. so‘m), Chilonzor (915,8 mlrd. so‘m), Sergeli (911,0 mlrd.so‘m), Bektemir (703,5 mlrd. so‘m), Uchtepa (676,6 mlrd. so‘m) tumanlar hissasiga to‘g‘ri keladi.

Yunusobod (607,0 mlrd. so‘m), Mirzo Ulug‘bek (443,9 mlrd. so‘m), Mirobod (406,0 mlrd. so‘m), Shayxontohur (527,4 mlrd. so‘m) va Yangihayot (623,3 mlrd.so‘m) tumanlarda sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi past bo‘lib qolmoqda.

2023 -yil yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi va ulushi

2023- yil yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da chakana tovar aylanmasi hajmi va o'sish sur'ati

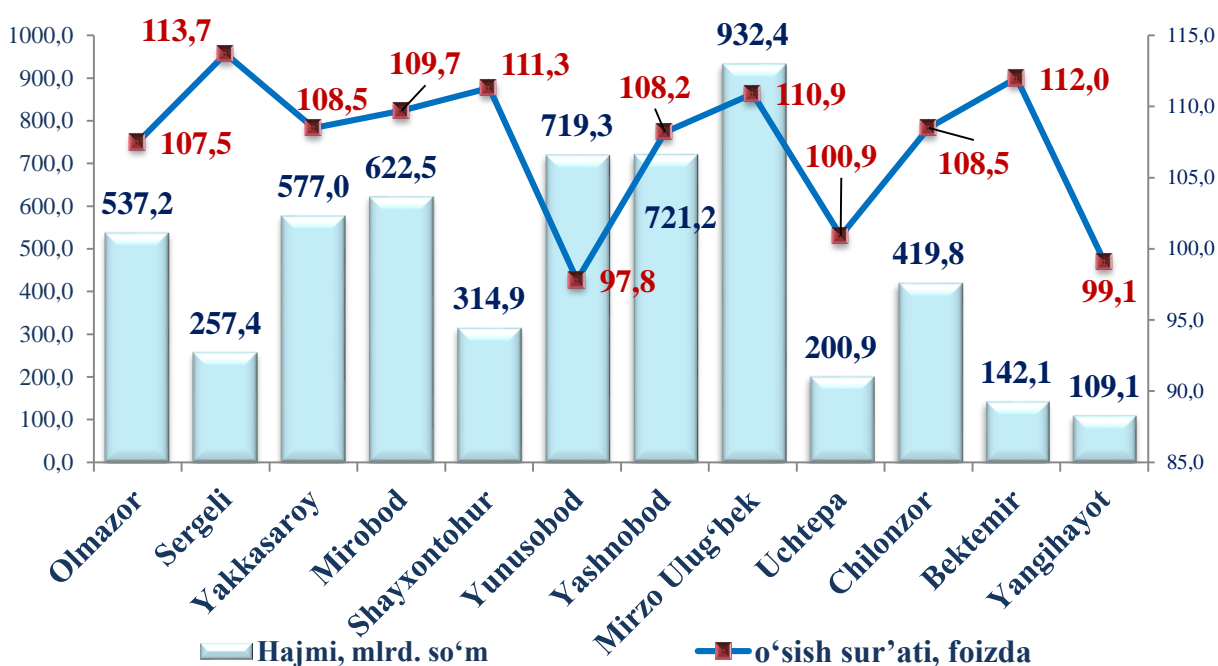
Chakana tovar aylanmasi bo'yicha eng yuqori hajm Chilonzor (1875,0 mlrd.so'm), Uchtepa (1100,0 mlrd. so'm), Yunusobod (897,6 mlrd.so'm), Shayxontohur

(895,3 mlrd. so‘m), Yakkasaroy (770,3 mlrd.so‘m), Olmazor (748,9 mlrd. so‘m) va Yashnobod (707,3 mlrd. so‘m) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keladi.

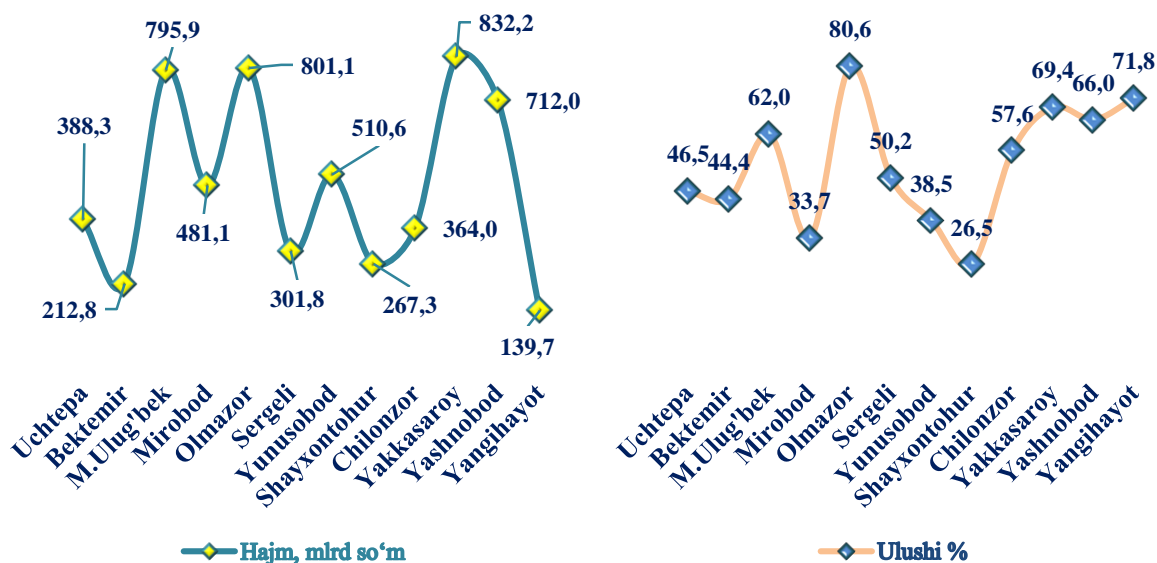
Shuningdek, tumanlar bo‘yicha eng past chakana tovar aylanmasi Mirobod (672,5 mlrd. so‘m), Mirzo Ulug‘bek (509,8 mlrd. so‘m), Bektemir (489,7 mlrd. so‘m), Sergeli (437,6 mlrd. so‘m) va Yangihayot (118,4 mlrd. so‘m) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keladi.

2023- yil yanvar-mart oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da bajarilgan qurilish ishlari hajmi va o‘sinh sur‘ati

Qurilish sohasi bo‘yicha eng yuqori hajmga ega bo‘lgan Mirzo Ulug‘bek (932,4 mlrd. so‘m), Yashnobod (721,2 mlrd. so‘m), Yunusobod (719,3 mlrd.so‘m), Mirobod (622,5 mlrd. so‘m) va Yakkasaroy (577,0 mlrd. so‘m) tumanlariga to‘g‘ri keladi. Olmazor tumani (537,2 mlrd. so‘m), Chilonzor tumani (419,8 mlrd.so‘m), Shayxontohur tumani (314,9 mlrd.so‘m), Sergeli tumani (257,4 mlrd. so‘m), Uchtepa tumani (200,9 mlrd.so‘m), Bektemir tumani (142,1 mlrd.so‘m) va Yangihayot tumani (109,1 mlrd.so‘m) qurilish sohasida past hajmga ega.

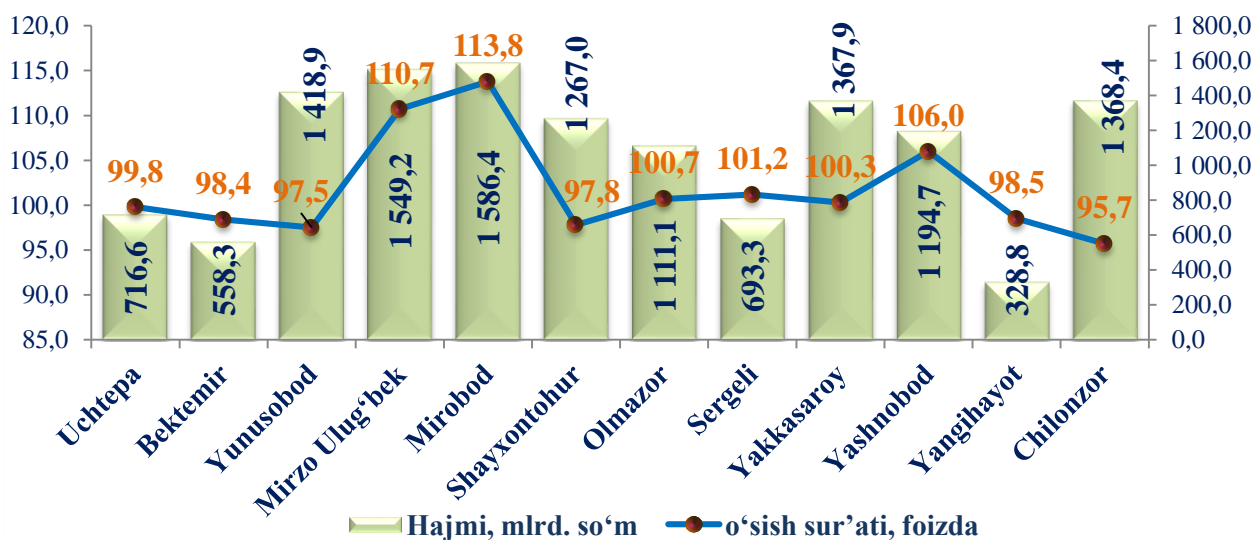
2023-yil yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da investitsiya sohasi hajmi va ulushi

Investitsiya sohasi bo'yicha eng yuqori hajmlar Yakkasaroy (832,2 mlrd. so'm), Olmazor (801,1 mlrd. so'm), Mirzo Ulug'bek (795,9 mlrd. so'm), Yashnabod (712,0 mlrd.so'm) Yunusobod (510,6 mlrd.so'm), va Mirobod (481,1 mlrd. so'm) tumanlariga to'g'ri keladi.

Chilonzor (364,0 mlrd. so'm), Uchtepa (388,3 mlrd. so'm) Sergeli (301,8 mlrd. so'm), Shayxontohur (267,3 mlrd. so'm), Bektemir (212,8 mlrd. so'm), Yangihayot (139,7 mlrd. so'm) tumanlarida investitsiya hajmi past bo'lib qolmoqda.

2023- yil yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da xizmatlar sohasi hajmi va o'sish sur'ati

Xizmatlar sohasida eng yuqori hajmlar Mirobod (1586,4 mlrd.so‘m), Mirzo Ulug‘bek (1549,2 mlrd. so‘m), Yunusobod (1418,9 mlrd.so‘m), Chilonzor (1368,4 mlrd. so‘m), Yakkasaroy (1367,9 mlrd.so‘m), Shayxontohur (1267,0 mlrd. so‘m), Yashnobod (1194,7 mlrd. so‘m) va Olmazor (1111,1 mlrd. so‘m) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Eng past xizmat hajmiga ega bo‘lgan Uchtepa (716,6 mlrd.so‘m), Sergeli (693,3 mlrd. so‘m), Bektemir (558,3 mlrd. so‘m) va Yangihayot (328,8 mlrd. so‘m) tumanlari hisoblanadi.

2023- yil yanvar-mart oylarida kichik tadbirkorlikning hududlar bo‘yicha iqtisodiy faoliyat turlari kesimida ulushi, foizda

	Sanoat	Qurilish	Xizmatlar	Chakana savdo
Toshkent shahri	38,5	81,2	36,0	59,9
<i>tumanlar:</i>				
Bektemir	51,6	76,0	44,5	80,0
Mirzo Ulug‘bek	32,9	87,6	42,1	51,2
Mirobod	26,1	74,1	40,1	51,3
Olmazor	62,7	93,1	37,8	56,0
Sergeli	32,6	89,5	36,8	52,4
Uchtepa	50,2	86,8	35,2	79,7
Chilonzor	41,1	66,4	34,6	67,5
Shayxontohur	41,6	69,6	31,3	56,3
Yunusobod	61,4	76,7	24,1	52,0
Yakkasaroy	60,1	80,8	43,6	54,5
Yashnobod	16,4	95,7	37,3	58,4
Yangihayot	65,7	67,4	55,9	58,4

Tumanlar bo‘yicha sanoat mahsulotlarni ishlab chiqarish bo‘yicha eng yuqori ulush Yangihayot (65,7%), Olmazor (62,7%), Yunusobod (61,4%), Yakkasaroy (60,1%), Bektemir (51,6%), Uchtepa (50,2%), Shayxontohur (41,6%), Chilonzor 41,1%), Mirzo Ulug‘bek (32,9%), Sergeli (32,6%), Mirobod (26,1%) va Yashnobod (16,4%) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Qurilish bo‘yicha eng yuqori ulush Yashnobod (95,7%), Olmazor (93,1%), Sergeli (89,5%), Mirzo Ulug‘bek 87,6%), Uchtepa (86,8%) Yakkasaroy (80,8%), Yunusobod (76,7%) Bektemir (76,0%), Mirobod (74,1%), Shayxontohur (69,6%), Yangihayot (67,4%), va Chilonzor (66,4%), tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Xizmatlar sohasida eng yuqori ulush Yangihayot (55,9%) Yakkasaroy (43,6%) Bektemir (44,5%), Mirzo Ulug‘bek (42,1%), Mirobod (40,1%), Olmazor (37,8%), Yashnobod (37,3%), Sergeli (36,8%), Uchtepa (35,2%), Chilonzor (34,6%), Shayxontohur (31,3%) va Yunusobod (24,1%) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

Chakana savdo aylanmasida eng yuqori ulush Bektemir (80%), Uchtepa (79,7%), Chilonzor (67,5%), Yangihayot (58,4%), Yashnobod (58,4%), Shayxontohur (56,3%), Olmazor (56,0%), Yakkasaroy (54,5%), Sergeli (52,4%), Yunusobod (52,0%), Mirobod (51,3%) va Mirzo Ulug‘bek (51,2%) tumanlariga to‘g‘ri keladi.

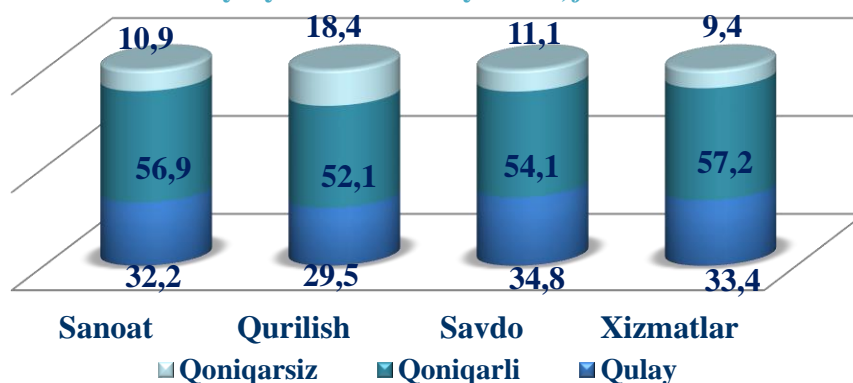
2023-yilning yanvar–mart oylarida kichik tadbirkorlikning YAHMdagi ulushi 50% ni tashkil qildi (2022-yilning yanvar–mart 49,0 %), YAHM tarkibi o‘tgan yilga nisbatan 1,0 foizga oshgan.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2023-yil yanvar– mart oylari yakunlariga ko‘ra, mikrofirmalar va kichik korxonalarda tanlanma kuzatuvlar o‘tkazildi. Unda 3578 dan ortiq respondentlar ishtirok etdi.

Kuzatuv ma‘lumotlari tahlili, sanoat sohasida respondentlarning 10,9 % qoniqarsiz deb hisoblashini, mos ravishda sanoat sohasida 32,2 % qulay va 56,9 % esa qoniqarli, qurilish sohasida 29,5 % qulay va 52,1 % esa qoniqarli, savdo sohasida 34,8 % qulay va 54,1 % qoniqarli, xizmatlar sohasida 33,4 % qulay va 57,2 % qoniqarli ni tashkil qilganini ko‘rsatdi.

Joriy iqtisodiy vaziyatga pessimistik ruhda yondashganlar xizmatlarda 9,4%, qurilishda 18,4 %, savdoda 11,1 % va sanoatda 10,5 % ni tashkil qildi.

Kichik tadbirkorlikda iqtisodiy vaziyatni tarmoqlar kesimida baholash
2023- yil yanvar-mart oylarida, foizda

Tahlil natijalaridan kelib chiqib, yangi tashkil etilgan kichik korxonalar va mikrofirmalarga biznes muhitini yaxshilash uchun ko‘rilayotgan chora-tadbirlar natijasida respondentlar yaqin istiqbolda umumiy iqtisodiy vaziyatning yaxshilanishini ijobiy baholayotganligini xulosa qilish mumkin.

STATISTIK KO'RSATKICHLARGA IZOHLAR

Tadbirkorlik faoliyati (tadbirkorlik) – tadbirkorlik faoliyati subyektlari tomonidan qonun hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladigan, o'zi tavakkal qilib va o'z mulkiy javobgarligi ostida daromad (foyda) olishga qaratilgan tashabbuskorlik faoliyatidir.

Tadbirkorlik faoliyati subyektlari (tadbirkorlik subyektlari) belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tgan hamda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirayotgan yuridik va jismoniy shaxslardir.

Yuridik shaxs – o'z mulkida, xo'jalik yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka ega bo'lgan hamda o'z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o'z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da'vogar va javobgar bo'la oladigan tashkilot yuridik shaxs hisoblanadi.

Yuridik shaxslar mustaqil balans yoki smetaga ega bo'lishlari kerak.

Tadbirkorlik subyektlari o'z faoliyatlarini muvofiqlashtirish, shuningdek, o'z huquqlari va manfaatlarini ifoda etish hamda himoya qilish maqsadida, notijorat tashkilotlar bo'lgan uyushmalarga (ittifoqlarga) va boshqa birlashmalarga birlashishi mumkin.

Chakana savdo bu – oxirgi foydalanuvchilarga tovarlar va xizmatlar sotish bilan bog'liq iqtisodiy faoliyat.

Ulgurji savdo bu – katta miqdordagi tovarlarni sotishni o'z ichiga olgan iqtisodiy faoliyat.

Kichik va o'rta biznes - mustaqil mulk egaligiga, xo'jalik faoliyatini mustaqil tashkil etishga asoslangan va o'z tarmog'ida hukmron mavqe tutmaydigan biznes. Turli mamlakatlarda kichik va o'rta biznes sub'yektlari maqomini belgilab beruvchi mezonlar sifatida korxonada band bo'lgan ishlovchilar soni, korxonaning tovar aylanmasi, aktivlar, kapitallar, foyda miqdori va boshqa ko'rsatkichlardan foydalaniladi. O'zbekistonda kichik va o'rta biznes sub'yektlarini aniqlashda korxonada ishlovchilar soni mezon qilib olingan.